

[Aksel Larsen.]

mark til, det er en 20 års uopsigelig forpligtelse, skønt vist ingen her vil vove at sige noget som helst om, hvorvidt de forudsætninger, man mener eksisterer i øjeblikket, også vil være tilstede blot om 2 eller 3 år. Der er en mulighed for efter 10 års forløb at fremsætte forslag om en revision af traktaten, men ikke om dens ophør. Denne mulighed er åbnet gennem artikel 12. Det er altså 20 år, vi skal bindes for, og jeg synes alene denne lange tidsfrist må afskrække enhver, som har sin sunde fornuft i behold og virkelig er i besiddelse af et dansk synspunkt.

Artikel 14 indeholder samme tekniske bestemmelser om, at papirerne skal deponeres i den amerikanske regerings arkiv. Lad mig for resten gøre den højtærede udenrigsminister en tjeneste. Hr. udenrigsminister, jeg vil gøre Dem en tjeneste. . . . Ja, det kan jeg altså ikke komme til. Jeg håber, at udenrigsministeren har en sekretær ovre i embedsmandslogen, som er i stand til at høre efter, hvad der bliver sagt fra talerstolen.

Første næstformand (Arnth Jensen): Det ærede medlem kan bare fortsætte.

Aksel Larsen: Ja, ja, jeg fortsætter også. Der er en oversættelsesfejl, og det kunne jo risikere at fornærme dem i Washington. Der står: den amerikanske regerings arkiver. Nok har USA meget stor indflydelse i Amerika, men så vidt er det altså ikke kommet endnu, at regeringen for hele Amerika sidder i Washington, så man bør vist oversætte dette rigtigt.

Jeg synes, at hele traktatens indhold, dens 20 års varighed, at alt dette burde gøre enhver betænkelig ved at stemme for den.

Jeg vil samtidig gøre opmærksom på det, jeg sagde i går, at det, at man tiltræder en sådan militæralliance, det får konsekvenser, det medfører fare, og faren bliver ikke mindre, men større, når man befinder sig ude i den yderste rand af militæralliancen og på forhånd er tiltænkt bondens rolle i skakspillet til beskyttelse for den amerikanske konge.

Vi har, uanset at vi vil stemme imod forslaget, stillet et ændringsforslag. Hvis regeringens forslag skulle blive vedtaget, hvad der desværre er udsigt til, vil vi foretrække, at det får en lidt udvidet formulering. Vi foreslår derfor, at man tilføjer som nyt punktum:

„Danmark vil dog ikke tillade, at der på dansk territorium oprettes eller opret-

holdes militære baser til brug for andre magter eller disses militære styrker.“

Jeg tror, det vil være af meget stor betydning, om forslaget til beslutning får en sådan tilføjelse. Den vil i hvert fald tjene til at vise, at Danmark ikke ønsker at udlevere angrebsbaser til vestlige stormagter; selv om det ikke kan bortvejre de skadelige følger af, at Danmark går ind i Atlantpagten, kan det dog mildne dem ganske betydeligt. Jeg anbefaler vort ændringsforslag til vedtagelse, og jeg har i udenrigsministerens taler i går ikke fundet noget, som taler imod en vedtagelse af dette vort ændringsforslag. Tværtimod har han selv udtrykkeligt pointeret, at også i krigstilfælde er det efter hans mening os selv, der bestemmer, hvad vi vil være med til. Jeg indrømmer, at jeg ikke tror så meget på, at denne hans definition er rigtig, men der er jo en mulighed for, at den i hvert fald kunne være rigtig for Danmarks territoriums vedkommende, og derfor synes jeg, man skulle vedtage vort ændringsforslag.

Vi vil stemme for det ændringsforslag, der er stillet af de ærede medlemmer hr. Jørgen Jørgensen og hr. Viggo Starcke. Vi er af den opfattelse, at rigsdagen ikke har mandat til at træffe en beslutning som denne. Det er en kendsgerning, at da denne rigsdag blev valgt, blev den valgt på det grundlag, at Danmark skulle gøre sit arbejde i De Forenede Nationer. Dette blev sagt af den højtærede statsminister så sent som den 30. januar i fjor, og vælgerne har ret til at gå ud fra, at den rigsdag, de valgte, var valgt på disse præmisser. Nu vil man forlade denne politik og gå over til blokpolitik, til militæralliancernes politik. Man må efter min mening gøre et af to: enten udskrive nyt folketingsvalg eller afholde folkeafstemning. Om der skal være folketingsvalg, ligger i regeringens hånd. Om der skal være folkeafstemning, ligger i hvert fald formelt i folketingets hånd.

Man siger, at det kan være farligt at lave folkeafstemning, for vi kan ikke have alle disse diskussioner på vælgermøder ude i forsamlingshusene. Hvorfor i alverden kan vi ikke det? Er det sådan, at udenrigspolitik er noget, der kun vedrører det danske folk i det omfang, at det skal betale det porcelæn, som slås i stykker ved statsmændenes handlinger, eller er det sådan, at folket også skal have ret til at være bestemmende over vor udenrigspolitik? Jeg mener, det bør være det sidste. Man udtaler frygt for, at der ikke skal blive tilstrækkelig stemmedeltagelse. Den frygt nærer jeg aldeles ikke. Jeg tror, der vil blive en end-